

7. ZUŠkoviny

číslo

XII. ročník

Měsíčník Základní umělecké školy F. A. Šporka, Jaroměř

vychází 5. března 2018 s pranostikou:
Zima, kterou březen nese, dlouho s námi ještě třese.

Úvodník

Začátek března byl v daleké historii považován za začátek nového kalendářního roku. Bylo to tak 45 let před naším letopočtem ve starém Římě ještě před tím, než kalendář opravil Julius Caesar. Proto má měsíc září latinský název „september“, tedy sedmý měsíc, ačkoliv je v kalendáři měsícem devátým. 1. březen platil za počátek roku také v Benátské republice, a to až do jejího pádu v roce 1797. Český název měsíce března pochází z rašení bříz a začátku březosti zvířat. Okolo 21. března nastává jarní rovnodennost. Slunce při svém zdánlivém pohybu protíná světový rovník, přechází z jižní polokoule na severní, takže jeho paprsky dopadají na Zemi kolmo k její ose. Je pravděpodobné, že nejstarší kultury zakládaly svůj kalendář právě na rovnodennosti, která v některých kulturách určovala počátek roku. Na jarní rovnodennosti dodnes závisí datum Velikonoc. Tolik encyklopedie.

Nám se pojí březen s jarem automaticky, tak nějak intuitivně vyhlížíme pupence a petrklíče, netrpělivě svlékáme kabáty a očima vytahujeme ze země čerstvou travu. Tvrdíme, že ve vzduchu je to jaro už cítit a neradi se vracíme už k vypraným a uloženým zimním bundám. A ještě jedna věc nás moc baví, všimněte si, víc se usmíváme! Jaro s námi dělá divy. A teď, když víme, že jde vlastně o nový začátek, je právě čas na změnu! Začněte úsměvem, pokračujte vymetením zimních nepořádků v koutech domovů i duší, očistou svých organismů. Kdy jindy? A zazpívejte si, nejen k uklízení se to moc hodí. Nějakou jarní, která vám ty úklidové práce zpříjemní. Proč myslíte, že si naši předci na poli, v zahradě, v sadu zpívali? No, protože se radovali! A jestli vám k tomu pole a sad a les chybí, co vám brání si vyjít za město? Krásné jaro vám přeje Jé

nejmladší žákyně výtvarného oboru

Z notesu pana ředitele

První den prázdnin, které přes to, že se jmenují „jarní“, s sebou přinesly ten největší mráz, jsem se vydal do zušky. Zapomněl jsem si v ředitelně notes a bez něho bych články do Zuškovin dával těžko dohromady. Škola o prázdninách je zvláštní věc. Jako když obdivujete závodní auto v garáži. Víte, že umí jet bláznivě rychle, že umí řvát jako tur, ale teď spí. Zrovna jako naše zuška. Alespoň v první den volna. Ale jak tak koukám do notesu, moc toho nenaspí, protože i o prázdninách ji sem tam rozehrají muzikanti a při svých soustředěných dramaťáci. Snad jí ta chvilka odpočinku bude stačit. Jen za minulý měsíc se toho v ní udála spousta a spousta se toho chystá. Jen se podívejte. Na masopustní outerek jsme se vydali s průvodem maškar na jaroměřský rynek. A tentokrát jsme pro Domov svatého Josefa v Žirči získali od Jaroměřáků doposud rekordních 5.318 Kč. Ty jsme potom v sobotu společně s masopustním veselím přijeli předat všem potřebným do žirečského Domova svatého Josefa. V únoru také pokračovaly soutěže a přehlídky. O nich se dočtete na dalších stránkách ZUŠkovin. Na závěr jsme ještě stihli přivítat Jana Ostrého, profesora pražské konzervatoře, vynikajícího flétnistu, který pro naše flétnisty uspořádal neobyčejnou, tvořivou dílnu. Na chvíli jsem se zaposlouchal do prázdninového ticha, kdy si školička vydechla po únorové nadílce. Jen pro to, aby se mohla pořádně nadechnout na březen. V notesu se to akcemi jen hemží, tak s chutí do toho. Na svůj maratón přehlídek a festivalů vybíhají dramaťáci, jen v březnu je čeká přes desítku štací. Pokud je budete chtít zastihnout v zušce, přijďte na předváděčku dramaťáku ve středu 28. března do našeho sálu. Nebo si můžete vybrat ze čtyř koncertů. A další pořádný nádech bude zuška potřebovat před 20. březnem, kdy se v ní uskuteční krajské kolo soutěže ZUŠ v sólovém a komorním zpěvu. V ten den je zrušena výuka všech oborů, ale protože je soutěž veřejná, neváhejte si přijít poslechnout ty nejlepší zpěváky z našeho kraje a držet palce těm našim. Takže zhluboka: „nádech“...
Váš Vlastimil Kovář

„My jsme se k vám přišli ptáti, smíme-li tu tancovati...“

Tradiční masopustní průvod o masopustním outerku v Jaroměři zorganizovala naše škola už po jedenácté. Průvod maškar a muzikantů vyšel od ZUŠ směrem k náměstí, před městským úřadem se zastavil, aby požádal pana starostu o Feruli (povolení k nezvedeným kouskům v blízkém okolí) a pak už se spustil program legráček, vtípků a tanečků s medvědem podle lidové tradice. Průvod je zcela specifický, jelikož jej tvoří žáci, studenti a učitelé a cílem je nejen rozveselit, připomenout kulturní tradici ale i podpořit klienty Domova sv. Josefa v Žirči, nemocné roztroušenou sklerózou. Komu se masopustní rejdní líbí nebo přistoupí na hru s prodejem klibny a jiných zvířat, může přispět i malou finanční částkou do pokladničky DSJ. Všem dárcům velmi děkujeme! Naše poděkování patří i spolku Pronáměstí, řeznictví Uhlíř a Johnově pekárně z Josefova za nakrmení našich koledníků a Cukrárně Vilma ze Dvora Králové nad Labem za dobroty pro klienty DSJ. V sobotu 17. března potom proběhlo vystoupení pod názvem Masopustní ohlédnutí přímo v DSJ v Žirči, kde mimo radostných chviliek děti klientům vybranou finanční částku předaly. Pokud jste letos Masopustní průvod minuli, nezapomeňte si ho ohlídat příští rok. Hospodyně, trénujte mazurku, hospodáři, těšte se na nová zvířata! Jé

„Máme smutek a zármutek, masopust nám rychle utek!“

Letošní vybraná částka **5 318,-Kč** bude použita na nákup rehabilitačních pomůcek pro klienty DSJ nemocné roztroušenou sklerózou, děkujeme všem!

Domov sv. Josefa,
středisko Oblastní Charity Červený Kostelec

Letošní Masopustní ohlédnutí

/Žireč - 17. 2. / Stalo se již tradicí, že Základní umělecká škola F. A. Šporka v Jaroměři na začátku postní doby navštěvuje Domov sv. Josefa a jeho obyvatele - nemocné roztroušenou sklerózou s hudebně-dramatickým pásmem v duchu doby dávno minulé týkající se tradic Masopustu, proložené lidovými písničkami.

„Velevážená paní, my jsme se k Vám přišli ptáti, smíme-li dnes u Vás radost rozdávati, jestli mi povolení dáte a feruli mi podáte, hned naše muzikanty a maškary uhlídáte!“ „Masopustní průvode, rádi vás tu vidíme a od srdce vám slíbíme: od nás povolení máte, vždyť radost rozdáváte. Též díky za vybraný obnos, pro náš Domov to bude přínos. Koupíme za něj rehabilitační pomůcky. Ať se vám u nás líbí - a jdeme si hrát...“ zaznělo na úvod hudebně dramatického pásma.

Masopustní ohlédnutí v menším vydání, než tomu bylo v úterý 13. února v ulicích Jaroměře, proběhlo ve vestibulu Domova sv. Josefa i Domě sv. Damiána. Přivedli s sebou i koně, velblouda a žirafu v jednom a také medvěda, který vynikal v tanci mazurky. I sám nositel jména tamní umělecké školy - hrabě František Antonín Špork přijal pozvání. A nepřišli, jako každoročně, s prázdnou. Přinesli nakažlivě dobrou náladu, zákusky pro všechny klienty (dokonce i na diabetiky mysleli), a ještě pokladničky s vybraným obnosem 5.318,- Kč.

Za podporu letošního Masopustního průvodu v Jaroměři a Masopustního ohlédnutí v DSJ v Žirči děkujeme panu řediteli Vlastimilu Kovářovi, paním učitelkám Jarce Holasové, Janě Kovářové, a těmto sponzorům: Řeznictví Uhlíř, Jaroměř; Johnova pekárna, Josefov; Cukrárna Vilma, Dvůr Králové nad Labem a spolek Pronáměstí Jaroměř.

Jitka Holcová, fundraising a P.R

www.domovsvatehojosefa.cz

Lenka Jechová při prodeji klubny

Bylo – nebylo

Okresní přehlídka čtyřruční hry na klavír v ZUŠ Náchod „Pro radost“

Ten den byl zrovna hrozný vítr. Když to najednou přišel malý zárak. Sluníčko! A tak jsme vyrazily. Cesta utíkala rychle a bez komplikací. Po příjezdu jsme si odložily věci v šatně, přezuly se a šly si poslechnout první koncert. Nejprve se na scéně předvedly mladší děti. Všechny byly roztomilé a samozřejmě i šikovné. Po prvním koncertu jsme si naši čtyřručku Mi-a-ou přehrály na křídlo v sále a šly zkoušet do učebny v druhém patře, ve které jsme se cítily jako doma. Bylo tam křídlo, piano, cembalo a nechyběla ani dvě křesílka s konferenčním stolem na kávu jako v obývacím pokoji. Tam jsme dostávaly pokyny typu nespí, jiskři, vžij se do toho..., atd. Po zkoušce jsme si zašly do šatny, kde jsme se napily a něco málo zobly. Paní učitelka nás po rozehrání na chvíli opustila, protože dostala chuť na kávičku a dortík ve sborovně (Čeho si ty děti nevšimnou, šla jsem se pozdravit s kolegyňmi, když si daly takovou práci s přípravou celé akce, pozn. Kub.). My jsme jí zatím držely místo

v sále. Koncert začal. My jsme šly na řadu až desáté, takže jsme se stihly vynervovat, což bylo úplně zbytečné, byla to přeci jen přehlídka pro radost. Ozvala se naše jména, šly jsme na věc. Na pódiu jsme to zvládly výborně, i když ještě před výstupem na pódium Kika zakopla o roh schodu, při hraní se nám leskly noty, takže jsme na ně pořádně neviděly a při posledním otáčení noty skoro odletěly. Každopádně, měly jsme odehráno a paní učitelka byla s naším výkonem spokojená. Po koncertu jsme převzaly ceny a diplomy a společně jsme se vyfotily. Cesta domů byla upovídáná, protože jsme vymýšlely, jak správně napsat článek do Zuškovin a co do toho článku rozhodně dávat nemáme. Příští rok pojedeme znovu a vezmeme i další kamarády.

Kristýna Emlarová a Natálie Höllová,
žákyně klavírní třídy Ivany Kubíčkové

Školní kolo soutěže ve hře na dechové nástroje proběhlo na naší Zušce 31. ledna

Akce se konala napříč středečním dopolednem. Po ranním zahájení a představení poroty přišla na řadu jednotlivá čísla. Začínali nejmladší hráči a k poledni vystoupili starší kategorie. Účast byla věkově rozmanitá a mohli jsme slyšet hru na flétny, klarinety, basklarinet, pozoun a trubku. Vždy jsme se chodili rozehrávat do tříd, abychom pak mohli předvést co nejlepší výkony v sále před porotci. Celá událost se nesla v přátelském duchu a všichni soutěžící se báječně umístili. Chtěla bych touto cestou poděkovat všem učitelům, kteří své žáky na soutěž připravují, a také korepetitorům za flexibilní doprovod.

Okresní kolo hry na dechové nástroje

Letos soutěž hostila naše jaromeřská Zuška. Celá akce se konala ve středu 14. února. Během dopoledne začali přijíždět soutěžící z jiných měst a po prezenci se rozcházel do propůjčených tříd. Bylo zajímavé sledovat, jak se jednotlivé učebny plní a celá budova ožívá. Od rána až do jedné hodiny postupně předváděli svá čísla flétnisté, a to od nejmladších po nejstarší kategorie. Po obědě proběhlo vyhlášení hry na zobcovou a příčnou flétnu.

Následovaly soutěžní kategorie: hra na hoboj, klarinet a saxofon. U jednotlivých nástrojů se opět postupovalo od nemladších účastníků po ty starší. Ve hře na klarinet a basklarinet měla naše Zuška velké zastoupení a také úspěchy, za které můžeme, kromě soutěžícím poděkovat paní učitelce Nikole Hájkové, která nás všechny skvěle připravila. Celý den byl průběžně prokládán poradami poroty a zakončen vyhlášením výsledků ve hře na hoboj, klarinet a saxofon. Během soutěže tu panovala příjemná a milá atmosféra. Děkuji všem účastníkům a těm, kteří postupují do kraje, držím palce.

(h)RUŠ

Školní kolo přehlídky dětských sólových recitátorů se uskutečnilo 7. února v sále ZUŠ.

Než diváci zaujmuli svá místa, my jsme se samozřejmě pořádně rozmluvili a vyzkoušeli si, kam se na jevišti máme postavit a jestli budeme slyšet. Své texty jsme si připravovaly s paní učitelkou Holasovou v hodinách přednesu i mimo vyučování. Byl to velice inspirativní večer nejen pro recitátory ale i pro okolí. Ono totiž postavit se před publikum, předat jim nějakou informaci, a ještě s nimi udržovat kontakt, není vůbec jednoduché. Proto děkujeme všem, kteří měli tu odvahu. Přehlídka nabrala pořádné tempo, což pro samé recitátory bylo

velkým překvapením. Užili jsme si pěkný večer, dostali pěkný pamětní list a čokoládu. Co si budeme povídat, stálo to za to! *Výsledky hledejte v rubrice „...zvítězili jsme!“* M-O-A

Víkend plný soustředění

Téměř každé jaro je učebna LDO zabydlena i o víkendech. Spousta souborů totiž potřebuje intenzivnější a delší čas na to, aby vymyslela a dotvořila právě svou inscenaci. Z tohoto důvodu se soubor Convivium sešel v sobotu 17. 2. ve dvě hodiny odpoledne v ZUŠ. Náš cíl byl jasný: následující den odcházet domů s hotovou inscenací. Úkol to nebyl lehký, zvláště proto, že jsme se na sebe ještě museli naladit. Po několika stmelovacích hrách a krátkém poklábošení u čaje jsme se vrhli do práce. S krátkou přestávkou na večeri jsme vymýšleli a zkoušeli až

do jedné do rána. Pak jsme se rozhodli zahrát si na schovku, ale jelikož se většina členů souboru bojí tmy, skončili jsme brzy v dramátku ve spacácích. Spát se ale ještě nešlo. Museli jsme ještě předělat loutky k jiné inscenaci a pustili jsme si k tomu Postřížiny. Další den uběhl dost podobně, jen čaj byl vyměněn za kávu. Rozcházeli jsme se kolem páté, sice ne s úplně dokonalou inscenací, ale s pocitem dobře vykonané práce, která bude pokračovat a pokračovat. Premiéra druhé verze Otesánka pod názvem „Dej!“ je ohlášena na festivalu Audimafor poslední víkend v březnu! BobuLe

Convivium a pohybové hry v prostoru

Další víkendy či jarní prázdniny obsadí učebnu soubory JakKdo a jejich inscenace „Asi jsme špatně odbočili...“ a „Prasečinky“, soubor Desgirafes s adaptací Žirafí opery pod názvem „Leopardessus, Je to tajný! s řeckým kouskem „Daidalos“, Mikrle s „Tkadlečkem – hádka milence s Neštěstím“...Všechny inscenace a performance budou k vidění na Audimaforu, krajské přehlídce experimentujícího a studentského divadla a divadla poezie v divadle Drak v Hradci Králové (23. - 25. března), „Daidalos“ předtím na okresním kole přehlídky Dětská scéna v divadle Jesličky tamtéž (9. března). Přijďte se podívat! Jé

Únorový koncert

Ve středu 21. února byl Mezinárodní den mateřského jazyka a v ZUŠce se konal Únorový koncert. Jako moderátorky jsme se s Kájou Novotnou rozhodly tyto dvě události propojit. Všechny účinkující - houslisty, trumpetistku, klavíristy, flétnistky a varhaníka - jsme uváděly v mateřských jazycích skladatelů, jejichž skladby hráli. Nebo jsme se o to aspoň snažily. Hudební výkony byly povedené, a přestože diváků bylo velice málo, koncert byl milým příjemným středečním večerem. Bapu

Představujeme...

Mimozemské divnosti a divněstky, které zaplavily výtvarnou učebnu

Vzhůru ke hvězdám, tak zní heslo posledních týdnů mezi výtvarníky. Z hlíny černé, bílé i červené vznikají nádoby ve tvaru mimozemských bytůstek a jejich podivných vizáží. Figurky, které poslouží v našich domácnostech nejen jako těžítka či zarážky knih, ale i vázy nebo misky na ranní snídani a čaj. Starší žáci vytváří svítlny pro čajové svíčky a objekty ve tvaru raket, družic, talířů. Mladší žáci komponují reliéfní kachlíky, které kopírují povrchy vzdálených planet, anebo srst a kůži jejich obyvatel. Také prvopočátky života ve formě bakterií a sinic vytvořené z hliněných válečků jsou pestře pomalované engobami a průhledná glazura v dalším výpalu v peci, je jaksepatří rozzářená. Nejmladší žákyně šly ještě dál a v době masopustních veselí a rejů masek samy sebe změnilly v tříoké potvůrky z vesmíru. Malovalo se barvami na obličej, a protože vrstvy byly velice silně nanášené (každá z dívek se před zrcadlem opravdu činila), možná je další den někteří z vás potkali ve své třídě.

A co dál, až skončí modelování a tvarování z hlíny? Čekají nás jarní dekorace do chodeb a sálu školy, které bude potřeba po dlouhé zimní ledové výzdobě vyměnit. Vesmír neuteče, a kdyby přece jen náhodou, dohoníme ho a ten velký třesk při setkání s ním časem uslyšíte a uvidíte i vy.

Radka Ulichová

Přišel jsem...

a viděli jsme...Masopust

letošní účastníci Masopustního průvodu v Jaroměři

...zvítězili jsme!

Start na výbornou, aneb krátce k soutěžím

Krásné ocenění přivezli naši zpěváci za své výkony z Hronova, kde se konalo okresní kolo zuškové soutěže. A to i přesto, že mnohé z nich trápil kašel a rýma. Eliška Lhotská získala třetí místo, Valentina Tomšů a Petra Reichertová místo druhé a první místo Rozárie Brzková a Vít Pilař. Na výbornou dopadla obě dua. Eliška Lhotská s Rozárií Brzkovou získaly první místo, stejně jako Valentina

Tomšů s Adélou Šimkovou. Navíc k té radosti **všechna naše první místa postupují do krajského kola**, které se bude konat v naší škole 20. března. Neméně dobře se dařilo našim dechařům.

Okresní kolo soutěže ZUŠ ve hře na dřevěné dechové nástroje jsme tentokrát hostili v naší škole. Celkem z celého náhodského okresu ze školních kol sedmi mužů postoupilo 51 soutěžících. Devět z nich bylo z té naší, šporkovské. Výkony našich dechařů byly opravdu vynikající. Ve hře na zobcovou flétnu získala **Gita Křivková druhé místo**, klarinetisté **Yevheniy Herevych, Hana Hrušková, Denisa Bačová a Anežka Brouková** shodně také skvělé **druhé místo**. Obrovskou radost přinesla hned **čtyři první místa s postupem do krajského kola** nejen klarinetistkám, ale zaslouženě i paní učitelce Nikole Hájkové. Do kraje tak **postupují Adéla Novotná, Gabriela Těšinová, Kateřina Diheneščíková a Magdaléna Paclíková.**

Přesvědčivě se uvedli i naši hráči na žesťové nástroje. K soutěžení se sešli 22. února v Broumově. Pozounista **Jan Kočí** zde získal za přednes soudobé skladby **první místo**, trumpetistka **Tereza Zemková** **místo druhé a první místo s postupem do krajského kola** rovněž trumpetistka **Barbora Maksymovová.**

Všem moc děkuji za důstojnou reprezentaci naší školy, gratuluji k úspěchům, poděkování patří za skvělou práci učitelům a korepetitorům. Postupujícím pak přeji dostatek sil a štěstí do dalších soutěžních kol a držím palce!

Školní kolo přehlídky dětských sólových recitátorů

Vlastimil Kovář

Cenu s postupem do okresního kola získali (napříč kategoriemi): **Agáta Matesová, Magdaléna Škodová, Adam Koryta, Viktorie Ulrychová, Josefína Pacovská, Jiří Hrobský, Petr Kosejk, Michaela Zelená, Pavlína Tichá a Jan Kosejk**

Čestné uznání: Matyáš Dörr, Adéla Moravcová, Ema Prudilová

Všem účastníkům přehlídky velmi děkuji, postupující v okresním kole zlomte vaz!

Jé

Do šatny

Jak vzniká zahradník

Proti všemu zdání zahradník se nerodí ze semene, výhonku, cibule, hlízy ani štopru, nýbrž vzniká zkušeností, okolím a přírodními podmínkami. Dokud jsem byl malý, měl jsem k otecké zahradě poměr vzpurný, ba i škodolibý, protože jsem měl zakázáno šlapat po záhonech a trhat nezralé ovoce. Podobně Adam měl v Zahradě Ráje zapovězeno šlapat po rabátkách s trhat ovoce Stromu Poznání, protože nebylo ještě zralé; jenže Adam-stejně jako my děti-si natrhal nezralého ovoce a následkem toho byl z ráje vyhnán; od té doby je a vždy bude ovoce Stromu Poznání nezralé. Pokud je člověk v květu mladosti, myslí si, že květ je to, co se nosí v knoflíkové dírcce nebo podává děvčeti; nemá jaksi to pravé pochopení pro to, že květ je něco, co přezimuje, co se okopává a mrví a přesazuje a řízkuje a ořezává a přivazuje a zbavuje plevele a plodnic a suchých lístků a mšic a padlí; místo aby přerýval záhonky, běhá za děvčaty...Jednoho dne se mu stane, že sám vlastní rukou zasadí jednu kytičku. Přitom mu nějakou záděrou či jak vnikne do těla trochu půdy a způsobí jakousi otravu nebo zánět; zkrátka z člověka se stane zanícený zahradník, Jen drápek uvíz, a chycen je celý ptáček. Jindy vzniká zahradník nákazou od sousedů; vidí třeba, jak sousedovi kvete smolnička, a řekne si: Zatrápeně, proč by taky nekvetla mně? A to by tak hrálo, abych neměl lepší! Od těchto začátků zapadá zahradník hloub a hloub do této nově probuzené vášně, živené dalšími úspěchy a vybičované dalšími neúspěchy; propuká v něm chytč sběratelský, který jej pohání, aby vypěstoval všecko podle abecedy od Acaeny po Zauschnerii; později se v něm vyvíjí náruživost sběratelská, která z člověka do té doby přičetného učiní růžaře, jirínáře nebo jiný druh exaltovaného maniaka. Opět jiní propadnou vášni umělecké a ustavičně přerovňávají, mění a přestavují svou zahrádku, komponují barvy, přeskupují trsy a vyměňují, co jim kde stojí a roste, štvání tak řečenou tvůrčí nespokojeností. Ať si nikdo nemyslí, že pravé zahradničení je bukolická a meditativní činnost. Je to neúkojná vášně, jako všecko, do čeho se pustí důkladný člověk. (Karel Čapek: Zahradníkův rok)

Soutěž pro vás: Také se cítíte zahradníkem? Máte zahrádku, záhonek nebo si už chystáte truhlík pro bylinky či kytičky na okno nebo balkón? Podělte se s námi o svou radost! Foťte a pište a rad'te ostatním a házejte do poštovní schránky ZUŠkovin v přízemí vedle učebny LDO nebo pošlete na info@zus-jaromer.cz. Vaše příspěvky zveřejníme a odměníme! Těšíme se! Uzávěrka výzvy je 20. března! redakce

Základní umělecká škola F. A. Šporka, Jaroměř, Na Obci 142, 551 01, Jaroměř, tel. 491 812 356
e-mail: info@zus-jaromer.cz, www.zus-jaromer.cz

7. číslo vychází 5. března 2018 s pranostikou: Zima, kterou březen nese, dlouho s námi ještě třese.

redakční rada: BobuLe (Lenka Jechová), k-Ája (Karolína Novotná), Pěš (Petra Březinová), čaBma (Barbora Maksymovová), Ančiii (Anna Vitvarová), Bapu (Alžběta Skořepová), (h)RUŠ (Hana Hrušková), M-O-A (Adéla Moravcová), Pajda (Pavlína Tichá), korektury, grafická úprava: Jé (Jarka Holasová)